

אימוץ הוראה מתוקשבת בפקולטות לעיצוב? (פוסטר)

מיקי רונן
מכון טכנולוגי חולון
ronen@hit.ac.il

שלמה אברהמוב
מכון טכנולוגי חולון
artman2002@gmail.com

אמיר בוכולטר
מכון טכנולוגי חולון
amir.buch@gmail.com

רותם ישראל
מכון טכנולוגי חולון
rotemisrael@gmail.com

Web-based instruction in Design Faculties? (Poster)

Rotem Israel
Holon Institute of
Technology

Amir Buchvalter
Holon Institute of
Technology

Shlomo Abramov
Holon Institute of
Technology

Miky Ronen
Holon Institute of
Technology

Abstract

The study aimed to identify the challenges of adoption of instructional technologies by Design teachers. The study is based on structured interviews with 15 lecturers from the three major Schools of Design in Israel: Bezalel, Shenkar and HIT. During the interview lecturers described their personal use of ICT and their teaching methods and expressed their attitudes toward web-based instruction and toward the use of LMS systems.

In addition to the common difficulties shared by faculty in all subject domains, the findings reveal *special needs, typical to design teachers*, regarding two aspects: technological and pedagogical. The major claims expressed by Design teachers are that the LMS systems used by the institutions do not meet the special needs of Design teaching in terms of: compatibility with MAC operating systems, ability to manage large files and interface design. It seems that Design teacher regard LMS systems as purely "administrative tools" and do not realize their potential and possible contribution for teaching and learning. Some of the teachers even claimed that the use of these systems may alienate students and may harm their direct interaction with students.

Keywords: Design, distance learning, LMS

תקציר

השימוש באינטרנט ככלי להוראה במוסדות להשכלה גבוהה גדל באופן ניכר בעשור האחרון. במוסדות ללימודי עיצוב, הטכנולוגיה הביאה לשינוי תוכניות הלימוד ודרכי התקשורת בין המרצים לסטודנטים, אך שיעורי "הסטודיו" נשארו לרוב ללא שינוי (Bender & Vredevoed, 2006). בכל הנוגע לפיתוח שיטות הוראה מתוקשבות, מוסדות העיצוב משתרכים מאחורי המוסדות ללימוד הנדסה ומדעים (Dale, 2006), ותמונת מצב זו דומה גם בישראל. סביבות לימוד מתוקשבות חדשות יחסית לתחום העיצוב אך הן מציעות אפשרויות רבות להעשרת חווית הלמידה (Hsu & Chang, 2009). הטכנולוגיה יכולה למנף עבודתם של המרצים לעיצוב ולגשר על הפער שיוצרות הכיתות המסורתיות בכך שהיא מספקת ערוצים ללמידה משותפת, בכל זמן ובכל מקום (Dale, 2006). האתגר העיקרי העומד בתהליך ההטמעה והפיתוח של סביבות אלו הוא התאמתן לצרכי הפקולטות השונות, תוך תכנון פדגוגי הולם שיבטיח למידה יעילה של הסטודנטים (Bender, 2003).

מטרת המחקר הייתה לבחון את הקשיים, האתגרים והגורמים המעכבים את הטמעת טכנולוגיות הלמידה בבתי ספר לעיצוב. המחקר התבסס על ראיונות

עומק מובנים למחצה עם 15 מרצים בשלושת בתי הספר המובילים לעיצוב בישראל: שנקר – בית ספר גבוה להנדסה ולעיצוב, בצלאל – האקדמיה לעיצוב ירושלים, ו-HIT – מכון טכנולוגי חולון. הראיונות עסקו בשימוש האישי והמקצועי (כמעצבים) שעושים המורים לעיצוב בטכנולוגיות התקשורת והמידע, בשיטות ההוראה שלהם, בשילוב בפועל של טכנולוגיות בהוראה, ובעמדותיהם ותפיסותיהם כלפי טכנולוגיות הלמידה.

הממצאים מצביעים על היקף שימוש נמוך מאוד במערכות ניהול למידה ומפרטים את הגורמים המעכבים אימוץ טכנולוגיות הלמידה על ידי מרצים לעיצוב. מלבד הטענה הנפוצה המשותפת למרצים בכל תחומי התוכן שתכנון ופיתוח עזרי למידה מתקשים דורש זמן רב שאינו מתוגמל (רם ונחמיאס, 2008) מצביע המחקר על קשיים **ייחודיים** ועל גורמים מעכבים **טיפוסיים אופייניים** בקרב מרצים לעיצוב, בהיבטים הבאים:

- **טכנולוגיה ומאפייני הסביבות הקיימות:** מרצים לעיצוב (מעצבים) משתמשים בעבודתם הוטפת בעיקר בסביבת MAC שאינה נתמכת במידה מספקת על ידי מערכות ה-LMS הקיימות במוסדות. בנוסף, טוענים המרצים כי מנשקי המערכת אינם מתאימים לתוכן החזותי וכי המערכות אינן תומכות בתעבורה של קבצים בעלי נפח גדול המשמשים בעיצוב.
- **פדגוגיה ותפיסות לגבי תקשוב הוראה:** מרצים לעיצוב תופסים את מערכות ניהול הלמידה ככלים "אדמיניסטרטיביים" בלבד ואינם מודעים לפוטנציאל הפדגוגי שמציע השימוש בסביבות אלה, וחלקם אינם מבחינים בין מערכות המידע של המוסד לבין מערכות ניהול הלמידה. חלק מן המרואיינים אף הביעו חשש שהשימוש במערכות ניהול הלמידה תפגום באינטראקציה שלהם עם הסטודנטים ותפגע ביכולתם לתת משוב והכוונה בזמן אמת.

חשוב לציין כי כל המרצים שרואיינו במחקר הביעו נכונות לשלב שימוש של טכנולוגיות למידה בהוראה במידה וינתן להם סיוע והדרכה. על מנת להביא למימוש נכונות זו בפועל על המנהיגות האקדמית לקחת אחריות על הובלת המהלך ולהקצות את המשאבים הנדרשים לכך, כולל הכשרה ייעודית המותאמת לצרכים הייחודיים של הוראת העיצוב.

מילות מפתח: עיצוב, הוראה מתקשבת, מערכת ניהול מידה

מקורות

- רם, י' ונחמיאס, ר' (2008). אתגרים, קשיים ותנאים נדרשים להעמקת התקשוב בהוראה אקדמית. חדשנות בהוראה מתקשבת בחינוך הגבוהה – הכנס הארצי של מיט"ל, אוניברסיטת חיפה. 6, 148-149. אווזר ב 25.12.2010 מתוך: <http://meital.iucc.ac.il/conf2008/program/book-content-web.pdf>
- Bender, D. (2003). *Attitudes of design faculty toward distance education. International Conference on Human-System Learning*. Glasgow, Scotland. Retrieved January 10, 2011 from: <http://www.idec.org/pdf/02ConferenceProceedings.pdf#page=16>
- Bender, D. M. (2005). Developing a collaborative multidisciplinary online design course. *The Journal of Educators Online*, 2(2). Retrieved December 20, 2010 from: <http://www.thejeo.com/Diane%20Bender%20Final.pdf>
- Bender, D. M., & Vredevoogd, J. D. (2006). Using online education technologies to support studio instruction. *Educational Technology & Society*, 9(4), 114-122. Retrieved February 10, 2011 from: http://herbergerinstitute.asu.edu/directory/pics/bender_diane/DianeBenderVitae0809.pdf
- Dale, J.S. (2006). A technology-based online design curriculum. Annual TCC Worldwide Online Conference, Hawaii, 11, 2-11. Retrieved February 5, 2011 from: <http://tcc.kcc.hawaii.edu/previous/TCC%202006/dale.pdf>
- Hsu, C. M., & Chang, I. H. (2009). Design faculty and students' perspectives and attitudes toward web-based instruction and platform design. *Asian Journal of Health and Information Sciences*, 4(2-3), 124-142. Retrieved December 20, 2010 from: http://www.asia.edu.tw/ajhis/vol_4_2and3/5.pdf